

Milli Mətbuatımızın 140 illiyi qarşısında

GƏNCLİYƏ ÖRNƏK

Xalqımız daha bir bayram ərəfəsinədədir, Milli Mətbuatımızın 140 illik yubileyini qeyd etməyə hazırlaşırıq. Hər bir tarixi hadisə öz dərin məzmunu, mənası ilə xalqın yaddaşına həkk olunur. Milli Mətbuatımızın yaranma tarixi də belə hadisədir və həmin tarix biz gənclərə sözün əsl mənasında örnək hesab oluna bilər. Milli mətbuatımız yarandığı gündən xalqın maariflənməsinə, düzə düz, əyriyə əyri deyib insanlara həqiqətin çatdırılmasına, milli şüurun inkişafına xidmət etmişdir.

İlk mətbuatımızın bünövrəsi 22 iyul 1875-ci ildə Azərbaycanın milli maarifçilik hərəkatının banilərindən biri, təbiətşünas alim və görkəmli jurnalist Həsən bəy Zərdabinin redaktorluğu ilə qoyuldu. Qəzetin adı da o dövr üçün orijinal və maraqlı idi; “Əkinçi”. Qəzet elə ilk saylarından maraqla qarşılandı, ətrafına Azərbaycanın böyük söz ustalarından Mirzə Fətəli Axundzadə, Seyid Əzim Şirvani kimi dahiləri cəlb edə bildi. Qəzetin hər nömrəsi maraqla qarşılanırdı. Bunun səbəbi ilk növbədə qəzetin dilinin xalq dilinə yaxın, sadə və səlis olması idi. “Əkinçi” qadın azadlığı və qadın

təhsili ideyasını təbliğ edən ilk Azərbaycan qəzeti olmuşdur. Fəaliyyəti dövründə dini mövhumata, xurafata və cəhalətə qarşı kəskin mövqedə dayanmışdır. Qəzetdə həmçinin təbiət elmləri, eləcə də kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı elmi-kütləvi məqalələr öz əksini tapırdı. Ən yaxşı hallardan da biri o idi ki, qəzet təkəcə Azərbaycanda yox, Gürcüstan, Dağıstan, Özbəkistan və digər ölkələrdə də nəşr olunurdu. Bu ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılar qəzetin hər sayını səbirsizliklə gözləyirdilər. 1877-ci ilin sentyabrında qəzetin nəşri dayandırıldı. “Əkinçi”nin iki il ərzində çapdan çıxan 56 nömrəsi xalqımızın əldə etdiyi ən böyük sərvətlərdən hesab oluna bilər. “Əkinçi” öz nəşrini dayandırsa da onun ardıcılları meydana gəldi. “Kəşkül”, “Şərqi Rus” və digər qəzetlər “Əkinçi”nin ənənələrini davam etdirməyə başladılar. 7 aprel 1906-cı ildə görkəmli yazıçı Cəlil Məmmədquluzadənin baş redaktorluğu ilə nəşr olunan ilk ana dilli və şəkilli “Molla Nəsrəddin” jurnalı “Əkinçi”nin ən yaxşı davamçılarından hesab oluna bilər. Xalq Cümhuriyyəti dövründə Üzeyir Hacıbəyovun baş redaktorluğu ilə

dərc olunan “Azərbaycan” qəzeti də milli mətbuatımızın tarixində özünəməxsus yer tutur.

Milli mətbuatımızın inkişafında Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin əvəzsiz xidməti olmuşdur. Ulu öndərin səyi nəticəsində mətbuat üzərindən senzuranın ləğv olunması bu sahəyə göstərilən ən böyük xidmət idi. Həmin hadisənin nəticəsidir ki, müstəqil Azərbaycan respublikasında söz və mətbuat azadlığı mövcuddur. Ulu öndərin mətbuatla bağlı ideyaları bu gün dövlət başçımız İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Milli mətbuatımızın 140 illik yubileyinin təntənəli, geniş miqyasda qeyd olunması barədə ölkə Prezidentinin imzaladığı sərəncam buna parlaq misaldır. Bu gün Azərbaycan jurnalistikası sözün əsl mənasında öz inkişaf dövrünü yaşayır. Mətbuat Şurası, Kütləvi İnformasiya Vasitələrinə Dövlət Dəstəyi Fondu jurnalistlərin peşə hazırlığının yüksəldilməsinə, onların yaradıcılıq imkanlarının genişlənməsinə şərait yaradır.

Zöhrə MEHTİYEVƏ,
Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və
İncəsənət Universitetinin tələbəsi.